

DOI 10.37491/UNZ.107.4
УДК 343.9 (477)

Анна БЄЛЯКОВА¹

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ НЕДЕРЖАВНИХ СУБ'ЄКТІВ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Осмилено необхідність впорядкування та систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності задля розуміння їхньої ролі та способів участі у запобіжній діяльності. Досліджено взаємозв'язок функціональних можливостей недержавних суб'єктів запобіжної діяльності та їхнього місця в системі недержавних суб'єктів запобігання злочинності загалом. Проаналізовано наукові підходи до систематизації суб'єктів запобігання злочинності, розгляд науковцями їх як перелік окремих суб'єктів, так і об'єднання в цілісну систему. Аргументовано важливість та доцільність застосування системного підходу до вирішення питання місця недержавних суб'єктів запобігання злочинності у загальній структурі запобігання злочинності в Україні. Визначено, що сфера впливу недержавних суб'єктів запобігання злочинності значно ширша за державний вплив, а способи здійснення діяльності різноманітніші та гнучкіші. Висвітлено проблеми та перспективи систематизації суб'єктів недержавного сектору у сфері запобігання злочинності. Надано рекомендації щодо вдосконалення законодавчого регулювання та захисту можливостей недержавних суб'єктів у сфері запобігання злочинності. Проведено кореляцію забезпечення правової бази та організаційних засад діяльності недержавних суб'єктів запобігання злочинності на рівні з державними суб'єктами та ефективності їх діяльності. Запро-

¹ аспірантка, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, bieliakova_a@univer.km.ua, <https://orcid.org/0009-0007-4022-741X>.

поновано перший етап у законодавчому забезпеченні як проведення систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності. Доведено, що під час здійснення систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності, розподілу їхньої компетенції мають застосовуватися напрацьовані в актуальних сучасних наукових джерелах критерії та методи. З'ясовано подальші кроки до здійснення систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності та включення їх до загальної системи суб'єктів, що здійснюють запобіжну діяльність. Запропоновано пріоритетні напрямки для подальшого розвитку недержавного сектору в Україні та можливість включення недержавних суб'єктів до загальної системи суб'єктів запобігання злочинності, з можливістю налагодження взаємозв'язків та взаємодії державних та недержавних суб'єктів.

Ключові слова: недержавні суб'єкти запобігання злочинності, запобігання злочинності, систематизація суб'єктів запобігання злочинності, громадські організації, неурядові організації, класифікація суб'єктів.

Постановка проблеми. У сучасних наукових джерелах автори, розкриваючи тематику запобігання злочинності, певним чином згадують суб'єктів запобіжної діяльності. Проте ця інформація подана фрагментарно, зокрема і недостатньо розкрита тема системи недержавних суб'єктів запобігання злочинності в Україні. Хоча з розвитком громадянського суспільства в нашій державі та посиленням проактивної позиції окремих громадян у запобіганні злочинності визначення, організаційне та нормативне регулювання діяльності недержавних суб'єктів запобігання злочинності набирає актуальності. Однією з першооснов розробки правового регулювання та організаційного оформлення діяльності суб'єктів запобіжної діяльності є їх систематизація. Це складне та багатогранне явище, яке передбачає не тільки приведення суб'єктів до єдиної внутрішньо погодженої системи, а й подолання всіх суперечностей, що виникають під час здійснення запобіжної діяльності державними та недержавними суб'єктами запобігання злочинності.

Необхідність систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності прямо витікає з важливості розуміння, які суб'єкти є, як вони розподіляють сфери впливу та як взаємодіють між собою, як фінансуються тощо. Проте систематизація викликає певні труднощі через розгалуження сфер діяльності суб'єктів запобіжної діяльності та інші численні аспекти.

Основними проблемами відсутності єдиної чітко структурованої системи суб'єктів запобігання злочинності, зокрема і недержавних суб'єктів, є дублювання функцій окремих суб'єктів, що призводить до неефективності використання ресурсів та знижує ефективність запобіжної діяльності; відсутність координації та регульованої взаємодії між суб'єктами запобігання злочинності, що, у свою чергу, виливається у прогалини та втрати важливої

інформації; відсутність визначеної відповідальності між суб'єктами; складність оцінки ефективності запобіжної діяльності та за потреби вдосконалення окремих механізмів чи підходів до запобігання злочинності.

Відтак для кращого розуміння необхідності проведення систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності, визначення основних критеріїв їх класифікації, визначення їхнього місця в загальній системі запобігання злочинності доцільним стає проведення наукового дослідження у цій сфері. Попри актуальність поставлених питань, на сучасному етапі відсутні публікації, спрямовані на їх систематизоване вирішення. А предметом розгляду часто стають локальні проблемні питання запобіжної діяльності. Наведене свідчить про комплексний характер окресленої проблеми систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності, необхідність вироблення нового наукового підходу до її вирішення.

Стан дослідження проблеми. Питання ролі недержавних суб'єктів у запобіганні злочинності, зокрема їх класифікації та систематизації, досліджували низка зарубіжних науковців, таких як: Г. Вінтемут, Г. Голдштейн, А. Едвордс, Д. Левіс, Г. Салем та інші. Окремі аспекти систематизації суб'єктів запобігання злочинності досліджувалися і в українській правовій доктрині. Це О. Бандурка, В. Бутенко, В. Голіна, О. Джужа, О. Колб, О. Литвинов, М. Свірін, В. Сушенко, О. Філіпчук, В. Шахун та інші.

Метою дослідження є вивчення проблем систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності в Україні, проведення попередньої систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності.

Виклад основного матеріалу. Проблема запобігання злочинності не втрачає своєї актуальності з року в рік. Водночас з розвитком громадянського суспільства відкритим серед науковців залишається питання систематизації суб'єктів запобігання злочинності, зокрема і місце в цій системі суб'єктів недержавного сектору.

Під час вивчення цього питання необхідно зберігати баланс державних інтересів та громадянського суспільства, враховуючи спільну мету — запобігання злочинності.

У юридичній літературі суб'єкти запобігання злочинності визначають як державні органи, громадські організації, соціальні групи, службові особи чи громадяни, які спрямовують свою діяльність на розроблення і реалізацію заходів, пов'язаних з випередженням, обмеженням, усуненням криміногенних явищ та процесів, що породжують злочини, а також на їх недопущення на різних стадіях, у зв'язку з чим вони мають права, обов'язки і несуть відповідальність [1, с. 326]. Таке визначення, на нашу думку, є найбільш повним та дає підґрунтя для ширшого дослідження недержавних суб'єктів запобігання злочинності.

Авторка статті у своїх попередніх дослідженнях визначила поняття недержавних суб'єктів запобігання злочинності як окрему особу, групу осіб, організацію, громадське об'єднання, фонд — носіїв функціональних прав і

обов'язків, що несуть визначену законодавством відповідальність. Недержавні суб'єкти запобіжної діяльності можуть бути створені окремо від держави та безпосередньо не підпорядковані державним органам. Такі суб'єкти постійно або тимчасово, з метою отримання прибутку або без такої, внаслідок своїх повноважень, делегованих доручень, соціального статусу або громадського обов'язку спрямовують свою діяльність на виявлення та сигналізування про криміногенні фактори; здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення запобіжної діяльності; розробку та реалізацію заходів з реагування, запобігання, обмеження, послаблення або нейтралізації криміногенних факторів самостійно та/або у взаємодії із державними суб'єктами запобігання злочинності [2, с. 96].

Враховуючи викладені вище поняття, зазначимо, що велике різноманіття суб'єктів запобігання злочинності й різноплановість діяльності ускладнює їх систематизацію, особливо якщо брати за основу системи суб'єктів певну ієрархічність та взаємодію з розподілом завдань і функцій. Тому й у науці немає єдиної думки щодо систематизації суб'єктів запобігання злочинності загалом, зокрема і виділення недержавних суб'єктів запобігання злочинності.

А. Закалюк наголошував, що в Україні фактично відсутні підстави для того, щоб запобіжну діяльність називати системою. Посилаючись на неповноту законодавчого регулювання, низький стан здійснення й організації запобіжної діяльності, відсутність забезпечувальних і виконавчих засобів, досліджувати поняття систематизації запобіжної діяльності й суб'єктів, що її здійснюють, вчений не визнавав необхідним на цьому етапі розвитку українського суспільства [3, с. 347].

Такої ж думки щодо систематизації дотримується і М. Свірін. У своїх наукових дослідженнях вказує, що сукупність суб'єктів запобігання злочинності натеper не можна визначити як систему суб'єктів запобігання злочинності. Серед причин цієї тези називає неповноту законодавчого регулювання, низький стан організації і здійснення запобіжної діяльності [4, с. 104]. Така думка має право на існування, оскільки в Україні й справді відсутня законодавча регламентація діяльності суб'єктів запобігання злочинності, а саме їх функціонування як цілісної системи.

Проте М. Свірін також надає перелік суб'єктів запобігання злочинності, які відносять до системи суб'єктів. Це юридичні і фізичні особи, які відповідно до своїх повноважень здійснюють передбачені законом заходи у сфері протидії злочинності. До такого переліку, на думку вченого, входять законодавчий орган, органи виконавчої й судової влади, органи державного управління, культурно-виховні і навчальні заклади, підприємства, установи, організації з різних сфер соціальної життєдіяльності, а також трудові колективи, громадські організації і товариства тощо. Окремо недержавних суб'єктів у цій системі науковець не виділяє, але вказує охоронні установи, сім'ю та громадян як суб'єктів запобіжної діяльності [4, с. 98]. Аналізуючи цей перелік, вбачається тяжіння вчених до необхідності проведення систематизації суб'єктів запобігання злочинності в Україні. Перешкодою, на нашу думку, приведення суб'єктів до єдиної системи є відсутність

законодавчого регулювання та чітких науково визначених критеріїв для такої систематизації.

Термін «кримінологічна система» був сформульований О. Джужою. Науковець визначає її як сукупність структурно обумовлених і функціонально взаємопов'язаних елементів, що визначають теоретичне забезпечення, нормативне регулювання та практичну організацію системи запобігання злочинам [5, с. 9]. Розробка цього терміна має важливе значення під час здійснення систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності та виділення їх нарівні з державними суб'єктами. Враховуючи необхідність теоретичного забезпечення та нормативного регулювання, які притаманні кримінологічній системі, впорядкування та систематизація суб'єктів запобігання злочинності будуть найбільш ефективними та доцільними на цьому етапі розвитку кримінологічної науки в Україні.

Інша група вчених наділяє необхідність систематизації суб'єктів запобігання злочинності фундаментальним значенням. О. Литвинов зазначає, що суб'єкти протидії злочинності утворюють цілісну систему, з'єднану спільною метою та єдністю управління у сфері протидії злочинності [6, с. 38]. Вказується, що кримінологічному законодавству не відповідає окрема галузь права. Й цю обставину необхідно враховувати, формуючи напрями, межі запобігання злочинності, а також здійснюючи систематизацію суб'єктів запобігання злочинності. Ю. Орлов зазначає, що запобігання злочинності є особливим, інтегрованим, багаторівневим соціальним інструментом. І різноманіття суб'єктів, що його здійснюють (державні, недержавні органи і установи, громадські формування та окремі громадяни), об'єднанні однією метою мінімізації і (або) ліквідації наслідків злочинної діяльності [7, с. 192].

Науковці, вивчаючи питання запобігання злочинності в певній сфері, виокремлюють власні критерії й проводять власну систематизацію з метою окремої мети своїх досліджень. Загалом, така розрізненість класифікацій суб'єктів не заважає загальному розумінню системи суб'єктів запобігання злочинності, а збагачує та розширює поле дослідження цього поняття.

До прикладу, С. Тагієв та С. Івашко, досліджуючи систему суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, виділили окремі ознаки, за якими визначають систему суб'єктів запобігання злочинності. Серед таких ознак — інституційна єдність, обумовлена спільною метою; функціональна та змістовна цілісність; здійснення інтегрованих запобіжних заходів безпосереднього або опосередкованого характеру; реалізація організаційних, правоохоронних, запобіжних функцій; багаторівневність, що виявляється на всіх рівнях запобіжної діяльності [8, с. 407]. Усі ці ознаки варто використовувати й інтегрувати до систематизації недержавних суб'єктів запобігання злочинності, адже універсальність критеріїв та ознак для систематизації є базовою необхідною умовою.

Щодо важливості застосування системного підходу для дослідження недержавних суб'єктів запобігання злочинності, розгляду їх у загальній

структурі запобігання злочинності й як окремої системи суб'єктів, то розбіжностей серед науковців немає. Навпаки, наголошується на особливостях використання саме системного підходу для визначення функціональних зв'язків суб'єктів запобігання злочинності, подолання можливого дублювання виконуваних функцій, та за необхідності — посилення впливу окремих суб'єктів на певний сектор запобіжної діяльності, таким чином забезпечуючи векторно-компенсаторний вплив.

В. Бутенко вважає, що системність організації суб'єктів протидії злочинності дозволить вирішувати завдання щодо протидії злочинності в межах України, максимально наблизити й інтегрувати діяльність українських суб'єктів протидії злочинності до відповідних зарубіжних органів й установ, а також установ, що діють на міжнародному рівні, запозичуючи найбільш сучасні підходи у вказаній сфері [9, с. 117]. Цілком погоджуємося з такою думкою, оскільки систематизація недержавних суб'єктів запобігання злочинності має на меті також й розкриття інтеграційних можливостей національних суб'єктів на міжнародному рівні, що відповідає зростанню ролі громадянського суспільства, впливу недержавних суб'єктів запобігання злочинності як в країні, так і закордоном.

О. Філіпчук наголошує на зростанні активної участі громадськості у процесах запобігання злочинності, що є ключовим елементом у багатьох зарубіжних країнах. Розкриває цю тезу через створення громадських рад, волонтерських організацій та ініціатив, спрямованих на підвищення обізнаності й активну участь у заходах з безпеки. Створення таких суб'єктів сприяє формуванню нетерпимості до злочинності і зміцненню соціального контролю [10, с. 7]. Також науковець запропонував визначення міжнародного механізму запобігання злочинності як сукупність інституційних, правових, організаційних та практичних заходів, що спрямовані на запобігання злочинності шляхом здійснення міжнародного співробітництва. Серед функцій виділив також розробку правових стандартів, дослідження кримінологічних тенденцій, реалізацію освітніх програм та соціальних ініціатив [10, с. 181]. Ці напрямки міжнародного співробітництва є невід'ємною частиною здійснення запобіжної діяльності недержавними суб'єктами запобігання злочинності.

Отже, поняття системи недержавних суб'єктів запобігання злочинності включає сукупність недержавних суб'єктів, об'єднаних спільністю функцій цілеспрямованого впливу на злочинність через соціальні, економічні, освітні та інші програми, спільною метою яких є запобігання злочинності, усунення її причин та умов, підвищення рівня соціальної безпеки громадян.

Віднесення будь-якого суб'єкта запобігання злочинності до системи доцільно проводити, виходячи з реального здійснення ним запобіжної діяльності та можливості ієрархічної взаємодії з іншими недержавними суб'єктами запобігання злочинності. Завданням систематизації суб'єктів є подолання суперечностей між ними та вдосконалення їхньої діяльності через розширену взаємодію на всіх рівнях системи суб'єктів запобігання злочинності.

Попередню систематизацію недержавних суб'єктів запобігання злочинності в Україні можна провести за такими критеріями: за правовим статусом; за сферою діяльності і спеціалізацією; за формами та методами запобіжної діяльності; за цільовою аудиторією запобіжної діяльності; за рівнем координації та міжсуб'єктної взаємодії; а також за типом фінансування і незалежності діяльності.

За правовим статусом у системі недержавних суб'єктів запобігання злочинності варто виділити окремих громадян, громадські організації та благодійні фонди, приватні детективні й охоронні агентства, приватні підприємства і бізнес-структури, що своєю діяльністю прямо або опосередковано здійснюють вплив на злочинність. У перспективі запобігання злочинності окремі громадяни завдяки своїй ініціативі або участі в громадських організаціях мають змогу впливати на діяльність інших суб'єктів запобіжної діяльності, вносити пропозиції щодо її вдосконалення.

Враховуючи специфіку сфер діяльності та різноманіття спеціалізації недержавних суб'єктів, пропонуємо виділяти суб'єктів, що діють в освітній та просвітницькій сфері; засобах масової інформації медіа та інтернет-ресурсах; організації та фонди, що надають допомогу жертвам домашнього насилля, ресоціалізації звільнених з місць несвободи; організації громадського контролю та моніторингу, антикорупційних журналістських розслідувань тощо.

За формами та методами запобіжної діяльності доцільно розрізнити суб'єкти, що здійснюють інформаційно-просвітницьку діяльність у сфері запобігання злочинності, соціальну підтримку та аналітичну роботу, а також приватну охоронну й детективну діяльність.

Щодо цільової аудиторії, на яку спрямована діяльність недержавних суб'єктів запобігання злочинності, то це може бути робота з групами ризику (неповнолітні, засуджені, особи із наркотичною залежністю тощо), просвітницька робота, спрямована на широке коло громадян, розслідування щодо державних службовців чи антикорупційний моніторинг тощо.

За рівнем координації та міжсуб'єктної взаємодії недержавних суб'єктів запобігання злочинності варто виділити окремих громадян, ініціативні групи, об'єднання громадян у межах окремого населеного пункту чи підприємства, регіональні організації, всеукраїнські організації, а також національні філії міжнародних організацій. За типом фінансування різняться повністю фінансово незалежні суб'єкти, до прикладу: приватні підприємства, дотаційні, з іноземними інвестиціями тощо. На кожному рівні є своя ієрархія та функціональні завдання із запобігання злочинності. Для ефективності здійснення запобіжної діяльності з координацією суб'єктів на всіх рівнях необхідно розробити законодавче регулювання організаційного забезпечення та прийняти цілісну стратегію запобігання злочинності недержавними суб'єктами в Україні.

Висновки. Система недержавних суб'єктів запобігання злочинності в Україні на цьому етапі перебуває в розбалансованому стані. У науковій спільноті превалує думка щодо необхідності систематизації суб'єктів запобігання злочинності. Проте систематизація суб'єктів недержавного сектору

через багатогранність та різноманіття самих суб'єктів вимагає детальнішого наукового дослідження. Інтегрованість окремих елементів системи недержавних суб'єктів запобігання злочинності визначається їх безперервним розвитком і трансформацією відповідно до викликів сучасного суспільства.

Систематизація недержавних суб'єктів запобігання злочинності в Україні має на меті розширити наукові дослідження функцій окремих суб'єктів, усунути суперечності та дублювання використовуваних підходів, вдосконалити механізми взаємодії суб'єктів державного та недержавного секторів, а також встановити внутрішню ієрархію недержавних суб'єктів, задля розмежування відповідальності та сфер запобіжного впливу.

За основу систематизації суб'єктів необхідно брати певну ієрархічність і взаємодію як між недержавними суб'єктами, так і між державними й недержавними суб'єктами. При цьому необхідно зберегти максимальну залученість недержавного сектору та громадського впливу у сфері запобігання злочинності.

Відтак, проаналізувавши вищевикладене, можна зробити висновок, що поняття системи недержавних суб'єктів запобігання злочинності включає сукупність недержавних суб'єктів, об'єднаних спільністю функцій цілеспрямованого впливу на злочинність через соціальні, економічні, освітні та інші програми, спільною метою яких є запобігання злочинності, усунення її причин та умов, підвищення рівня соціальної безпеки громадян.

Перелік критеріїв, за якими варто систематизувати недержавних суб'єктів запобігання злочинності, включає такі, як: правовий статус суб'єктів; сфера діяльності та їхня спеціалізація; форми та методи, за допомогою яких суб'єкти здійснюють запобіжну діяльність; цільову аудиторію, на яку спрямована запобіжна діяльність; рівень координації та взаємодії між суб'єктами; а також тип фінансування й рівень незалежності діяльності окремих суб'єктів запобігання злочинності.

Враховуючи специфіку недержавних суб'єктів запобігання злочинності, проведення їх систематизації вимагає особливого підходу, а також подолання низки проблем, пов'язаних із розгалуженістю сфер діяльності недержавного сектору і рівня взаємодії із державними суб'єктами запобігання злочинності.

Перспективним напрямком для подальших наукових розвідок може стати дослідження ролі систематизації в розрізі фінансування програм запобігання злочинності та виходу за національні межі, використання можливостей міжнародного співробітництва недержавних суб'єктів запобігання злочинності.

Список використаних джерел

1. Голіна В. В., Головкін Б. М. Кримінологія: Загальна та Особлива частини. Харків : Право, 2014. 513 с.
2. Соломяна А. В. Недержавні суб'єкти запобігання злочинності: поняття та класифікація. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. № 1, Том 2. С. 94–98. URL: <https://t.ly/276dO> (дата звернення: 03.08.2025).

3. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. 424 с.
4. Свірін М. О. Класифікація суб'єктів запобіжної діяльності в Україні. *Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра*. 2017. № 1. С. 96–106. URL: <https://t.ly/yGeja> (дата звернення: 03.08.2025).
5. Джужа О. М. Світові кримінологічні системи запобігання злочинам. *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 1 (110). С. 7–12.
6. Литвинов О. М. Організаційні засади функціонування системи протидії злочинності. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2007. № 2. С. 37–44.
7. Орлов Ю. В. Система протидії злочинності в умовах війни: від дисбалансу до стабілізації. *Право.ua*. 2023. № 1. С. 190–200. <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2023.1.27>.
8. Тагієв С. Р., Івашко С. В. Спеціалізовані суб'єкти запобігання кримінальним правопорушенням у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 405–412. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.04.65>.
9. Бутенко В. Б. Сучасний погляд на систему суб'єктів протидії злочинності. *Європейські перспективи*. 2021. № 3. С. 115–120. URL: <https://t.ly/TggHo> (дата звернення: 03.08.2025).
10. Філіпчук О. Г. Впровадження міжнародних механізмів запобігання злочинності в Україні. Дис. ... д-ра філософії / Державний податковий університет. Ірпінь, 2025. 216 арк. *Інституційний репозитарій Державного податкового університету (iRDPU)*. URL: <https://t.ly/mdup> (дата звернення: 20.09.2025).

Надійшла до редакції 14.08.2025
Прийнята до друку 11.11.2025

Опублікована онлайн 11.11.2025
Опублікована № 5 (107), 2025

Anna BIELIAKOVA

(Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law)

Systematization of Non-State Entities of Crime Prevention in Ukraine

The article is devoted to understanding the need to organize and systematize non-state subjects of crime prevention, to comprehend their role and methods of participation in preventive activities. The relationship between the functional capabilities of non-state subjects of preventive activities and their place in the system of non-state subjects of crime prevention as a whole is studied. The scientific approaches to the systematization of crime prevention subjects are analyzed, their consideration by scientists as a list of individual subjects, and their unification into a holistic system. The importance and expediency of applying a systemic approach to resolving the issue of the place of non-state subjects of crime prevention in the general structure of crime prevention in Ukraine are argued. It is determined that the sphere of influence of non-state subjects of crime prevention is much wider than state influence, and the methods of carrying out activities are more diverse and flexible. The article also highlights the problems and prospects of systematization of non-state sector entities in the field of crime prevention. Recommendations are also provided for improving legislative regulation and protecting the capabilities of non-state entities in the field of crime prevention. A correlation is made

between ensuring the legal framework and organizational principles of the activities of non-state entities of crime prevention on a par with state entities and the effectiveness of their activities. The first stage in legislative support is proposed as the systematization of non-state entities of crime prevention. It is proven that when systematizing non-state entities of crime prevention and distributing their competence, criteria, and methods developed in relevant modern scientific sources should be applied. Further steps towards systematizing non-state entities of crime prevention and including them in the general system of entities carrying out preventive activities are clarified. Priority areas for further development of the non-state sector in Ukraine and the possibility of including non-state actors in the general system of crime prevention actors, with the possibility of establishing relationships and inter-functioning of state and non-state actors, are proposed.

Keywords: *non-state actors of crime prevention, crime prevention, systematization of crime prevention actors, public organizations, non-governmental organizations, classification of actors.*